

I. ĐỌC – HIẾU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

“Đó kị nghĩa là bức túc, khó chịu trước những may mắn và thành công của người khác. Trong khi người thành công luôn nhìn thấy và học hỏi những đức tính tốt đẹp của người khác thì kẻ thất bại lại không làm được điều đó. Họ không muốn nhắc đến thành công của người khác, đồng thời luôn tìm cách chê bai, hạ thấp họ. Họ để mặc cho lòng tỳ hiềm, thói ganh tị, cảm giác tự ti gặm nhám tâm trí ngày qua ngày.

Đó kị không những khiến con người cảm thấy mệt mỏi mà còn hạn chế sự phát triển của mỗi người. Thói đó kị khiến chúng ta lãng phí thời gian và không thể tận dụng hết năng lực để đạt được điều mình mong muốn. Ganh tị với sự thành công của người khác sẽ khiến chúng ta đánh mất cơ hội thành công của chính mình.

Tạo hóa tạo ra con người trong sự khác biệt và bình đẳng. Bạn cần phải ý thức được rằng, bạn là duy nhất và không bao giờ có người nào hoàn toàn giống bạn, cả về diện mạo lẫn tính cách. Vì thế, thay vì ganh tị với thành công và may mắn của người khác, bạn hãy tập trung toàn bộ tâm trí vào những ước mơ, dự định, đồng thời cố gắng hoàn thành chúng một cách triệt để. Hãy tự hào về sự khác biệt của bản thân bạn và vui mừng trước sự may mắn, thành công của những người xung quanh. Niềm vui ấy sẽ chắp cánh cho hạnh phúc của bạn và sớm muộn gì, bạn cũng sẽ đạt được thành công như họ”.

(Trích “Không gì là không thể” – George Matthew Adams – Thu Hằng dịch)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định thao tác lập luận chính được sử dụng trong đoạn trích ?

Câu 2. Căn cứ vào đoạn trích, hãy cho biết đâu là sự khác biệt giữa người thành công và kẻ thất bại?

Câu 3. Anh / chị hiểu như thế nào về ý kiến: “Tạo hóa tạo ra con người trong sự khác biệt và bình đẳng” ?

Câu 4. Anh / chị có đồng tình với quan điểm “Đó kị không những khiến con người cảm thấy mệt mỏi mà còn hạn chế sự phát triển của mỗi người” không ? Vì sao ?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh / chị hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về việc làm thế nào để từ bỏ thói đó kị ?

Câu 2. (5,0 điểm)

Sông Mã xa rồi Tây Tiến ơi!
Nhớ về rừng núi, nhớ chơi voi.

Sài Kho sương láp đoàn quân mới,
 Mường Lát hoa về trong đêm hời.
 Dốc lên khúc khuỷu dốc thăm thẳm,
 Heo hút cồn mây, súng ngửi trời.
 Ngàn thước lê cao, ngàn thước xuồng,
 Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi.
 Anh bạn dãi dầu không bước nữa,
 Gục lê súng mũ bỏ quên đời!
 Chiều chiều oai linh thác gầm thét,
 Đêm đêm Mường Hịch cop trêu người.
 Nhớ ôi Tây Tiến com lên khói,
 Mai Châu mùa em thơm nếp xôi.

(Trích Tây Tiến, Quang Dũng, Ngữ văn 12, tập 1, NXB GD 2020)

Cảm nhận về thiên nhiên Tây Bắc trong đoạn thơ trên. Từ đó, nhận xét về chất nhạc, họa trong đoạn thơ.

GỢI Ý ĐÁP ÁN

Phần	Câu	NỘI DUNG	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	
	1	Thao tác lập luận chính được sử dụng trong đoạn trích là: Bình luận	0.5
	2	Sự khác biệt giữa người thành công và kẻ thất bại: <i>Trong khi người thành công luôn nhìn thấy và học hỏi những đức tính tốt đẹp của người khác thì kẻ thất bại lại không làm được điều đó. Họ không muốn nhắc đến thành công của người khác, đồng thời luôn tìm cách chê bai, hạ thấp họ. Họ để mặc cho lòng tự hiềm, thói ganh tỵ, cảm giác tự ti gặm nhấm tâm trí</i>	0.5
	3	Ý kiến “Tạo hóa tạo ra con người trong sự khác biệt và bình đẳng” có thể hiểu là: - Sự khác biệt có nghĩa là: Mỗi con người đều được sinh ra với diện mạo, tính cách và phẩm chất khác nhau. - bình đẳng có nghĩa là: Mỗi con người đều được ban cho một hoặc những khả năng vượt trội hơn người khác ở một lĩnh vực nào đó trong cuộc sống.	1.0
	4	Thí sinh được tự do bày tỏ quan điểm, miễn là có lí giải phù hợp, gợi ý:	1.0

		<p>- Đồng tình</p> <p>- Lí giải:</p> <p>+ Đố kị khiến con người nảy sinh những cảm xúc tiêu cực như giận giữ, thù ghét đối với người khác; gây chán nản, thất vọng về bản thân; do đó, dẫn đến sự mệt mỏi.</p> <p>+ Đố kị khiến con người luôn bận tâm đến cuộc sống của người khác, sự thành đạt của người khác mà đánh mất thời gian, cơ hội để tập trung cho sự nghiệp, công việc của bản thân mình.</p>	
II		LÀM VĂN	7.0
	1	Viết đoạn văn về việc làm thế nào để từ bỏ thói đố kị	2.0
		<p>a. <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn:</i> Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng- phân- hợp móc xích hoặc song hành</p>	0.25
		<p>b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Làm thế nào để từ bỏ thói đố kị</p>	0.25
		<p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>- Thí sinh có thể chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ về việc làm thế nào để từ bỏ thói đố kị</p> <p>- Để từ bỏ được thói đố kị, trước hết chúng ta cần phải nhận thức được rằng: mỗi con người khi sinh ra đều được ban tặng cho những tố chất khác nhau.</p> <p>- Đố kị chỉ có hại cho bản thân chúng ta. Nó sẽ dày vò tâm trí chúng ta, làm chúng ta chán nản, mất động lực phấn đấu...</p> <p>- Rèn luyện cho mình một thái độ, suy nghĩ tích cực, học tập những ưu điểm, những thói quen tốt từ người khác để hoàn thiện chính mình.</p>	1.0
		<p>d. <i>Chính tả ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng việt.</p>	0.25
		<p>e. <i>Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0.25
	2	Cảm nhận về thiên nhiên Tây Bắc trong đoạn	5.0

		thơ trên. Từ đó, nhận xét về chất nhạc, họa trong bài thơ Tây Tiến	
		<p>a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0.25
		<p>b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> Phân tích thiên nhiên Tây Bắc trong đoạn thơ trên. Từ đó, nhận xét về chất nhạc, họa trong bài thơ Tây Tiến</p>	0.5
		<p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm.</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ dẫn chứng, đảm bảo các yêu cầu sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Giới thiệu khái quát về tác giả Quang Dũng, tác phẩm Tây Tiến và đoạn thơ * Cảm nhận về thiên nhiên Tây Bắc trong đoạn thơ: <i>Con đường hành quân gian khổ và thiên nhiên Tây Bắc hùng vĩ, hoang sơ</i> <ul style="list-style-type: none"> - Hai câu thơ đầu: Khái quát về nỗi nhớ - Sáu câu thơ tiếp: Thiên nhiên Tây Bắc + Khí hậu khắc nghiệt + Địa hình hiểm trở - Hai câu thơ 7-8: sự gian khổ, hy sinh của người lính Tây Tiến - Hai câu thơ 9-10: Thủ thách thác ngàn, thú dữ - Hai câu thơ cuối: Kỉ niệm đẹp, ám tình quân dân. * Nghệ thuật <ul style="list-style-type: none"> - Kết hợp giữa cảm hứng lãng mạn và bút pháp bi tráng. - Ngôn từ giàu hình ảnh, cảm xúc; nhiều từ chỉ địa danh, từ hình tượng, từ Hán Việt cùng nhiều thủ pháp nghệ thuật như nhân hóa, đối lập, điệp,... - Hình ảnh đặc sắc, đậm chất nhạc, chất họa. 	2.5
		<ul style="list-style-type: none"> * Nhận xét về chất nhạc, họa trong bài thơ Tây Tiến: Chất liệu của hội họa là đường nét, màu sắc, hình khối... Chất liệu của âm nhạc là âm thanh, nhịp điệu, tiết tấu... Nghĩa là nhà thơ dùng màu sắc, đường nét, âm thanh làm phương tiện diễn đạt tình cảm của mình. 	1.0

	<p>– Tây Tiến của QD có sự kết hợp hài hòa giữa nhạc và họa:</p> <p>Đoạn thơ sử dụng nhiều từ ngữ tạo hình, kết hợp với nghệ thuật tương phản và những nét vẽ gân guốc: khúc khuỷu, thăm thẳm, heo hút, súng ngửi trời, ngàn thước lên cao, ngàn thước xuống...đã vẽ được một bức tranh núi rừng Tây Bắc hiểm trở, dữ dội</p> <p>– Xen vào những nét vẽ gân guốc giàu tính tạo hình là những nét vẽ mềm mại, gam màu lạnh xoa dịu cả khổ thơ. Câu thơ sử dụng toàn thanh bằng: Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi</p> <p>– Chất nhạc được tạo ra bởi những âm hưởng đặc biệt, những thanh trắc tạo cảm giác trúc trắc, khó đọc kết hợp với những thanh bằng làm nhịp thơ trầm xuống tạo cảm giác thư thái, nhẹ nhàng.</p>	
	<p><i>d. Chính tả ngữ pháp tiếng việt</i> Đảm bảo đúng chính tả ngữ pháp tiếng việt</p>	0.25
	<p><i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0.5